37 035 K Wijziging van de begrotingsstaat van het Defensiematerieelbegrotingsfonds voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Miljoenennota)

Nr. 3 VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN
Vastgesteld 27 oktober 2026

De vaste commissie voor Defensie, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 21 september 2026 voorgelegd aan de minister van Defensie. Bij brief van 28 september 2026 zijn ze door de minister van Defensie beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Huidekooper

Adjunct-griffier van de commissie,
Manten

1. **Wat is de reden dat ondanks het instrument van 40% overprogrammering er op het DMF per saldo budget overblijft en € 250 miljoen via een kasschuif doorgeschoven wordt naar de toekomst?**

   Als gevolg van interne en/of externe factoren kunnen investeringsprojecten vertragen ten opzichte van de raming. Toegenomen geopolitieke onrust leidt tot meer vraag en onzekerheid over productieketens in de mondiale defensiemarkt, bijvoorbeeld als gevolg van schaarse strategische grondstoffen. Op voorhand is niet duidelijk welke individuele projecten door onvoorziene omstandigheden vertragen, dat wordt pas gedurende het jaar duidelijk. Om het toegewezen totaalbudget te realiseren kent het Defensiematerieelbegrotingsfonds het instrument overprogrammering met een limiet van 40% per begrotingsjaar in de jaren 2026 en 2027. Bij Najaarsnota wordt de overprogrammering naar nul gebracht. Dit komt omdat er dan goed zicht is op de daadwerkelijke realisatie van individuele projecten en er duidelijkheid is welke plannen vertraging hebben opgelopen.

   Bij de projecten die zijn genoemd op pagina 5 van de suppletoire begroting september, was het echter op een eerder moment al duidelijk dat deze niet meer in dit begrotingsjaar konden worden gerealiseerd. Met de suppletoire begroting september worden deze projecten in het juiste, realistische ritme gezet en wordt uw Kamer hierover geïnformeerd. Als Defensie geen of in mindere mate gebruik maakt van het instrument overprogrammering, dan zal de onderbesteding als gevolg van vertragingen van projecten naar verwachting groter zijn dan op dit moment plaatsvindt, zodat de omvang van budget dat moet worden doorgeschoven naar latere jaren ook groter zal zijn.

2. **Welk deel van de uitgaven op het DMF en de Defensiebegroting verwacht u te kunnen toeschrijven aan de 3,5%-NAVO-norm?**

   Alle geraamde uitgaven op het Defensiematerieelbegrotingsfonds en de Defensiebegroting zijn toerekenbaar aan de 3,5%-NAVO-norm. Dit is ook toegelicht in bijlage 6.6 van de Ontwerpbegroting 2027. Deze bijlage maakt inzichtelijk welke uitgaven toegerekend worden aan de 3,5%-NAVO-norm, hier is te zien dat alle uitgaven op het Defensiematerieelbegrotingsfonds en de Defensiebegroting toegerekend worden aan de 3,5%.

3. **Kunt u, desnoods bij benadering, aangeven welk deel van de materieeluitgaven besteed wordt bij binnenlandse industriële partijen, in andere EU-lidstaten en daarbuiten?**

Het kabinet streeft ernaar om 50% van de defensieaankopen in Nederland en Europa te realiseren. Defensie heeft een rekenmethode uitgewerkt om halfjaarlijks hierover te rapporteren in de Stand van Defensie. De Stand van Defensie van dit najaar (verzonden 15 september jl.) bevat de resultaten over de eerste helft van 2026, het volledige percentage van 2026 kan pas aan het einde van het jaar worden bepaald. Hoe de percentages zich in de komende jaren ontwikkelen, hangt samen met het tempo waarop Nederlandse en Europese alternatieven beschikbaar komen op de defensiemarkt. Hiervoor is beleid in voorbereiding maar is Defensie ook afhankelijk van andere partijen. Hierdoor kunnen nog geen betrouwbare prognoses worden gedaan. Tevens kan Defensie niet vooruitlopen op lopende of toekomstige aanbestedingen.